

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 23. svibnja 2007.

Apostolsko putovanje u Brazil

Draga braćo i sestre, na ovoj općoj audijenciji htio bih se zaustaviti na apostolskom putovanju u Brazil, što sam ga poduzeo od 9. do 14. ovog mjeseca. Nakon dvije godine pontifikata, konačno sam imao radosnu priliku pohoditi Latinsku Ameriku koju toliko ljubim i gdje ivi doista veliki dio katolika. Cilj je putovanja bio Brazil, no namjera mi je bila obuhvatiti čitav veliki latinskoamerički potkontinent i zbog toga što me onamo odveo vaan crkveni događaj kakav je V. opća konferencija latinskoameričkog i karipskog episkopata. elim ponoviti izraze svoje duboke zahvalnosti za prijam što su mi ga pruila draga braća biskupi, posebice oni u Sao Paulu i Aparecidi. Zahvaljujem i predsjedniku Brazila i ostalim građanskim vlastima na njihovoj srdačnoj i velikodušnoj suradnji. Uz duboke osjećaje zahvaljujem brazilskom narodu na toplini kojom me primio i pozornosti kojom je pratio moje riječi.

Moje je putovanje ponajprije imalo vrijednost hvale Bogu za "čudesna djela" prisutna u narodima Latinske Amerike, za vjeru koja je pokretala njihov ivot i njihovu kulturu kroz više od petsto godina. U tom smislu bilo je to putovanje koje je svoj vrhunac imalo u svetištu Majke Boje Aparecide, glavne zaštitnice Brazila. Tema odnosa vjere i kulture uvijek je osobito bila na srcu mojih časnih prethodnika Pavla VI. i Ivana Pavla II. Htio sam preuzeti tu temu utvrđujući Crkvu koja se nalazi u Latinskoj Americi i na Karibima u hodu vjere koja se pretvorila i još uvijek se pretvara u ivljenu povijest, pučku pobonost, umjetnost, u dijalogu s bogatim pretkolumbovskim tradicijama te s mnogim utjecajima Europe i ostalih kontinenata. Jasno, spomen slavne prošlosti ne moe zanemariti sjene koje su pratile djelo evangelizacije latinskoameričkog kontinenta: nije doista moguće zaboraviti patnje i nepravde što su ih kolonizatori nanijeli domaćem stanovništvu, često

gazeći njegova temeljna ljudska prava. No, dok se spominjemo tih zločina koji se ne mogu opravdati - zločina što su ih uostalom već u to doba osudili misionari poput Bartolomeja de Las Casasa i teolozi poput Francisca da Vitorije sa Sveučilišta u Salamanci - ne smije se dozvoliti da nas to spriječi u zahvalnom spominjanju veličanstvenog djela što ga je boanska milost izvela među tim narodima u tijeku ovih stoljeća. Evanđelje je tako na ovom kontinentu postalo vodeći čimbenik dinamičke sinteze koja, kroz različite oblike već prema različitim narodima, ipak izriče identitet latinskoameričkih naroda. Danas, u doba globalizacije, ovaj katolički identitet i dalje se predstavlja kao najbolji odgovor, ako je pokretan ozbiljnom duhovnom formacijom i načelima socijalnog nauka Crkve.

Brazil je velika zemlja koja čuva duboko ukorijenjene kršćanske vrijednosti, no ivi i u ogromnim socijalnim i ekonomskim problemima. Da bi pridonijela njihovoj rješenoj, Crkva mora mobilizirati sve duhovne i moralne sile svojih zajednica, traći prikladne načine suradnje s ostalim zdravim snagama u zemlji. Među pozitivnim elementima svakako valja naznačiti kreativnost i plodnost te Crkve u kojoj se neprekidno rađaju novi pokreti i nove ustanove posvećenoga ivota. Nije manje pohvalna velikodušna zauzetost tolikih vjernika laika koji su izuzetno aktivni u raznim inicijativama što ih Crkva promiče.

Brazil je i zemlja koja moe ponuditi svijetu svjedočanstvo novog modela razvoja: kršćanska kultura doista moe pritom dati poticaja "pomirenju" između ljudi i svega stvorenoga, počevši od novog vrednovanja dostojanstva osobe u odnosu s Bogom Ocem. U tom smislu, rječit je primjer "Fazenda da Esperanca", mrea zajednica za prihvat mladih koji ele izaći iz tamnoga tunela droge. U onoj koju sam posjetio, iskusivši ondje duboke osjećaje kojih se ivo sjećam u svome srcu, značajna je prisutnost samostana sestara klarisa. Učinilo mi se to simboličnim za današnji svijet koji treba svojevrstni "prihvat", psihološki i socijalni, ali još dublje duhovni. Simbolična je bila i s radošću proslavljena kanonizacija prvog sveca rodnom iz te zemlje fra Antonija di Sant'Ana Galvaoa. Ovaj franjevački svećenik iz 18. stoljeća, osobito odan Djevici Mariji, apostol Euharistije i ispovijedi, još dok je bio iv prozvan je "čovjekom mira i ljubavi". Njegovo svjedočanstvo daljnja je potvrda činjenice da je svetost istinska revolucija koja moe promicati pravu obnovu Crkve i društva.

U katedrali Sv. Pavla susreo sam brazilske biskupe, najbrojniju biskupsku konferenciju na svijetu. Posvjedočiti njima potporu Petrova nasljednika bio je jedan od glavnih ciljeva moga putovanja, jer su mi poznati veliki izazovi s kojima se navještaj Evanđelja mora suočiti u toj zemlji. Ohrabrio sam svoju subraću da nastave i dalje, još odlučnije, s novom evangelizacijom, potičući ih da na sveobuhvatan i metodičan način razvijaju širenje Boje Riječi, da bi se postojeća i raširena religioznost stanovništva mogla produbiti i postati zrela vjera, osobno i zajedničko prianjanje uz Boga Isusa Krista. Potaknuo sam ih da posvuda obnove stil prve kršćanske zajednice opisan u Djelima apostolskim. Ta je zajednica bila ustrajna u poučavanju, u sakramentalnom ivotu i u djelatnoj ljubavi. Poznata mi je predanost ovih vjernih slubenika Evanđelju koje ele prikazati bez ograničenja i bez pometnje, razborito bdijući nad pologom vjere. Ipak, njihova je trajna briga

promicanje društvenoga razvoja, poglavito putem odgoja i obrazovanja laika, pozvanih da prihvate odgovornost na području politike i ekonomije. Zahvaljujem Bogu što mi je dopustio produbiti zajedništvo s brazilskim biskupima. Nastavljam ih uključivati u svoju molitvu.

Drugi značajan trenutak putovanja bio je bez sumnje susret s mladima koji su nada ne samo za budućnost, nego i izvorna snaga za sadašnjost Crkve i društva. Stoga je bitnije što su ga oni vodili u Sao Paulu bilo slavlje nade, prosvijetljeno riječima što ih je Krist uputio "bogatom mladiću" koji ga je upitao: "Učitelju, što mi je činiti da baštinim izvor vječni?" (*Mt 19,16*). Isus ga prije svega upućuje na "zapovijedi" kao na put izvora, a potom ga je pozvao da sve ostavi i da ga slijedi. I danas Crkva čini isto: najprije ukazuje na zapovijedi, pravi put odgoja u slobodi za osobno i društveno dobro; no iznad svega ističe "prvu zapovijed", zapovijed ljubavi, jer bez ljubavi ni zapovijedi ne mogu dati puni smisao izvoru i osigurati istinsku sreću. Samo tko u Isusu susretne Boju ljubav te se zaputi njezinim putem da bi je proveo u izvor, postaje njegovim učenicom i misionarom. Pozvao sam mlade da budu apostoli svojih vršnjaka; i da za to uvijek brinu o svome ljudskom i duhovnom odgoju; da osobito cijene brak i ispravan hod koji prema njemu vodi, u čistoći i odgovornosti; da budu otvoreni i za poziv u posvećeni izvor poradi Kraljevstva Bojega. Ukratko, ohrabrio sam ih kako bi u njima veliko "bogatstvo" mladosti donijelo ploda, te tako budu mlado lice Crkve.

Vrhunac putovanja bilo je otvaranje rada V. opće konferencije latinskoameričkoga i karipskog episkopata u svetištu Naše Gospe Aparecide. Tema je ovog velikog i značajnog skupa koji će se zaključiti krajem mjeseca "Učenici i misionari Isusa Krista, da bi naši narodi u Njemu imali izvor - Ja sam Put, Istina i izvor". Izričaj "učenici i misionari" odgovara onome što Evanđelje po Marku kaže o pozivu apostola: "(Isus) ustanovi dvanaesticu da budu s njime i da ih šalje propovijedati" (*Mk 3,14-15*). Riječ "učenici" podsjeća na dimenziju odgoja i nasljedovanja; izraz "misionari" govori o plodu učenitva, to jest o svjedočenju i prenošenju doživljenoga iskustva, upoznate i prihvaćene istine. Biti učenici i misionari podrazumijeva usku vezu s Riječju Bojom, s Euharistijom i s ostalim sakramentima, znači živjeti u Crkvi, u poslušnom osluškivanju njegovih zapovijedi. Radosno obnavljanje elje da budemo Isusovi učenici, da "budemo s Njime", temeljni je uvjet da bismo bili njegovi misionari "krenuvši od Krista", prema nalogu što ga je papa Ivan Pavao II. dao cijeloj Crkvi nakon Jubileja 2000. Moj časni prethodnik uvijek je isticao evangelizaciju "novu u svom aru, u svojim metodama, u svojim izričajima", kao što je to i rekao govoreći upravo Skupštini CELAM-a 9. rujna 1983. na Haitiju (usp. *Insegnamenti VI/1 (1983), 698*). Svojim apostolskim putovanjem htio sam potaknuti na nastavak hoda tim putem, nudeći kao ujedinjujući vidik onaj iz enciklike *Deus caritas est*, to jest vidik koji je istodobno i teološki i socijalni, a može se saeti u ovom izričaju: ljubav je ta koja daruje izvor. "Prisutnost Boga, prijateljstvo s utjelovljenim Sinom Bojim, svjetlost njegove Riječi, uvijek su temeljni uvjeti za ostvarenje prisutnosti i učinkovitosti pravednosti i ljubavi u našim društvima" (Uvodni govor 5. opće konferencije latinskoameričkog i karipskog episkopata, 4: *L'Osservatore Romano*, 14.-15. svibnja 2007., str. 14).

Majčinskom zagovoru Djevice Marije, štovane pod naslovom Naše Gospe od Guadalupe koja je

zaštitnica čitave Amerike, i zagovoru novog brazilskoga sveca fra Antonija di Sant'Ana Galvaoa, povjeravam plodove ovog nezaboravnog apostolskog putovanja.

Pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom:

Pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, osobito Udrugu invalida rada iz Zagreba, skupinu branitelja iz Hrvatske Elektroprivrede, pjevački zbor s Korčule, te grupe vjernika iz Melbourn i iz Sjedinjenih Američkih Drava! Duh Sveti neka vas vodi u molitvi, usavrši u ljubavi i čuva u zajedništvu Crkve. Hvaljen Isus i Marija!